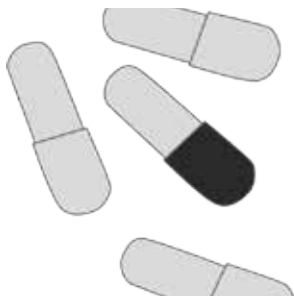

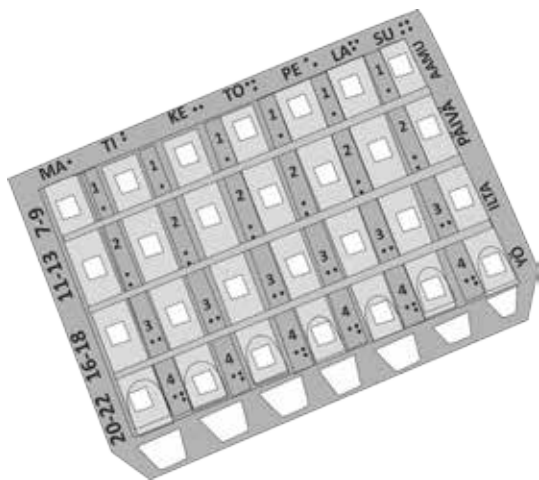
Suomi Karjala

H o i t o s a n a s t o a

Natalia Giloeva

© 2017 Natalia Giloeva da Karjalan Kielen Seura ry

Tuottai: Pertti Lampi

Taittai da kuvittai: Armi Jaloniemi

S u o m i K a r j a l a

H o i t o s a n a s t o a

Natalia Giloeva

I. Lieččielöin

(rohtuloin)

otandu

ampulli

umbivo, ampulu

annetaan liueta kielen alla

anna (tabletku) liguou
kielen al; pane tabletku
kielen alle

annos

annos

inhalaatio

ingal'atsii

laskimonsisäinen

lääkitys

suonensyväine liägitys
(liečitys)

lihaksensisäinen lääkitys

lihaksensyväine liägitys
(liečitys)

kahdesti päivässä/ vuorokaudessa

kaksi kerdua päiväs/
vuorokavves

korvatipat

korvutipat

kuumetta alentava/ kuumelääke

žuaruu alen-
dai/žuarulieče
(žuarurohtu)

liuotetaan veteen

livotetah vies (vedeh)

lääke

lieče, rohtu

niellä

lainota, nieltä

niellä kokonaisena

lainota kogonazennu

nitro

nitroglicerinu

nukahtamislääke

unirohtu

otetaan aterian jälkeen

otetah syöndän jälles

otetaan aterian yhteydessä

otetah syöndän aigua

otetaan ennen ateriaa

otetah enne syöndiä

peräpuikko

peräpuikko

peräruiske

klizmu

pistos

pistos, ukolu

pureskellaan

puretellah

rauhottava lääke

rauhottai lieče (rohtu)

ruiske

injekcii

ihonalainen lääkitys

hibjanalaine liägitys

silmätipat

silmytipat

sumute

aerzoli

särkylääke

kibulieče, kiburohtu

tabletit murskataan

tablietkat hienondetah

tarvittaessa

tarvites, tarbehen mugah

ulostuslääke

ullostusrohtu

unilääke

unirohtu

verenpainelääke

verenpainelieče

voide

vojje

2. Oman run- gan gigijenu

alapesu

alapezo

hampaiden harjaus

hambahien pezo

hiustenpesu

tukkien pezo

huuhtoa

huuhtuo

jalkakylpy

jalgukylby

kuivata

kuivata

parranajo

parranajo

pestä

pestä

pesulaput

pezovihkoine, pezo-
alaine

pesuneste

pezonesteh

pyyhe

käzipaikku, vuarupaiku

saippuoida

muilata

suihku

valatti

3. Lieč-čimizen

proceduurat

hengittää syvään

hengittiä syväh

laastaroida, laittaa

laastari

panna pluastari

lääkärin tarkastus

liägärin (douhturin)

tarkastus

mitata

miärätä

kuume

temperatuuru

pulssi

pul'su

verenpaine

verenpaine

verensokeri

verenzuahari

naarmu

kyndžites, riibavus

näyte

koiteh

ottaa

ottua

pissanäyte

kuzikoiteh

verikoe

verikoiteh

painehaava

virundukibe

peräruiske

klizmu

pidättää hengitystä

piettiä hengitysty

pistos

pistos, ukolu

pistää

luadie ukolu

puhdistaa

puhtastua

rokote

rokotus

rokottaa

rokottua

sitoa

siduo

tikki, ommel

ommel

turvotus

puhaldus

tutkimus

tutkimus

ulosnäyte

ulloskoiteh

4. Ičenhoido

alusastia

alusaste

apuväline

abuvehkeh; abukeino

atulat

pincettu

dosetti

annostin, dozuattoru

haude

kiäre, kompressu

inkontinenssisuoja

alusklejonku

insuliinikynä

insuliinukynä

kaarimalja

kuarimal'lu

kertakäyttöhanskat

kerdukäyttösormik-
kahat

kiristysside

puristussive

kolmioliina/kanto-

side

kandosive

kuumemittari

žuarumittari, graduus-
niekku

kylmäpakkaus

kylmykiäre

laastari

pluastari

lasta

kiinityslatsu

letku

butki

lämpötyyny

lämböpielus, grelku

pesulappu

pezoalaine, vihkoine

pihdit

piihtet

pinsetit

pincettu

portatiivi

portatiivu

pumpuli

(vuattu) tampon

side

sive

sidetaitos

sivekiäre

stetoskooppi

stetoskouppu

teippi

teippi, skotču

tukiside

tugisive

vaippa

pampersu

verenpainemittari

verenpainemittari

verensokerimittari

verenzuaharimittari

5. Runganozat

hammas

hammas

hartia

hardii (mon. hardiet)

huuli

huuli

jalka

jalgu

kainalo

kainalo

kantapää

kandupää

kasvot

nägö, roža

kaula

kaglu

keuhkot

kouhkot

korva

korvu

kurkku

kulku

kyynärpää

kynäbrys

käsi

käzi

käsivarsi

käzivarzi

lantio

landehet

leuka

leugu

lihas
lihas
lonkka
lannah
maha
maha
mahalaukku
pöçöi; maha, vačču
nenä
nenä
nilkka
kezräin, kezräinluu
niska
nišku
nivel
nivel
nivuset
niärävät
nivustaive
niärävtaive
olkapää
olgupia
otsa
očču
pakara
perzepuoli
pohje
pohke

polvi
polvi
poski
šokku, rožapuoli
pää
piä
ranne
ranneh
reisi
reizi
rinta
rindu
selkä
selgy
silmä
silmy
sormi
sormi
sukupuolielimet
sugupuolielimet
suolisto
suolisto
suu
suu
sydän
syväin
sääri
siäri

takamus

tagapuoli

varvas

varvas

vatsa

vačču

virtсарakko

kuzipuzuri

6. Tavvit, voi- mattomukset

ahdistunut

ahtistunnuh; pahas
mieles, atkal

ahdistus

ahtistus

aivotärähdys

aivotärähtys

alilämpö

alilämbö

arka/kipeä

kibei

haava

ruanu, satates

halvaus

hullavo, paraličču

heikkous

heikkovus, väittömys

heikottaa

tundie heikkovuttu,
väittämytty

hengenahdistus

hengenahtistus

hikoilla

hiestyö

huimata

huimata (piädy hui-
muau)

huimaus

huimavus

ihottuma

hibjutaudi

ilmavaivat

ilmuvaivat

iskias

išias

kasvain

kazvain

keuhkokuume

kouhkoloïn žuaru

kipu

kibu

kouristus

suonenvedo

kutina

kupetus, kubineh

kuume

žuaru

kuumeinen

suuri žuaru; žuarus

käheys

kähevys

lihaskramppi

lihaskibu

luunmurtuma

luunmurdumu, luun-
katkelmus

makuuhaava

virundukibei

masentunut

depressies olii

murtuma

murdumu, katkelmus

mustelma

sinizemy, sin'akku

nestehukka

vienvajai

närästys

syväimenkačkeroičus,
syväimenpoltandu

oire

simptoumu

oksentaa

oksendua

oksettaa

oksenduttua (oksendut-
tau)

pahoinvointi

pahoivoindu

paise

paiže

palovamma

poltates

peräpukama

gemorroi

päänsärky

piänkivistys

rakkula

rokko

rintakibu

rindukibu

ripuli

pasku, ponossu

ruuansulatushäiriö

syömizensulatustaudi

rytmihäiriö

ritmutaudi, aritmii

sekavuus

segavus

suonikohjut

suonikohjut, varikožu

särky
kibu
säteillä
sädeillä, suaja radia-
ciedu
säärihaava
siärisatates, siäriruanu
tulehdus
kontekst. kylmändysvi-
ga, žuaru, kibu
turvotus
puhaldus
ummetus
vačankiinitys, umbi-
taudi
unettomuus
unettomus
uniongelmat
uniproblimat
vaiva
vaivu
vapina
särineh
vatsakipu
vaččukibu
venähdys
mučkahtus
korkea verenpaine
korgei verenpaine

matala verenpaine
madal verenpaine
vilu
vilučči, puistaitaudi
väsytys
väzymys
yskä
ryvindy, rygimine

7. Ičenhoido
huondeksel da
illal

Ajakaa parta!
Ajakkua pardu!
Harjatkaa hampaat!
Peskiä hambahat!
Hyvää yötä!
Hyviä yödy!
Istukaa pöntölle!
Istavukkua unituazale!
Kammatkaa hiukset!
Suvikkua tukat!
Kuivatkaa kädet!
Kuivakkua käit!
Lattia on liukas.
Late on libei!

Menkää wc:hen!

Mengiä käymäläh
(wc:ah)!

Nouskaa ylös!

Noskua yläh!

Nukuitteko hyvin?

Magaittogo hyvin?

Ottakaa tossut pois!

Heitäkkiä (otakkua)
tapkat jallas!

peskää

peskiä

kasvot

silmät (rožat)

kädet

käit

Pukeutukaa!

Sellikkiä! Šuorivukkua!

Purskuttakaa!

Huuhtokkua!

Vaihtakaa yöpuku!

Vaihtakkua yösovat!

(Vaihtakkua räččinät!)

nukkua

muata

rauhallinen

rauhažu

rauhaton

rauhatoi

uneton

unetoi

uni

uni

uninen

unine

väsinyt

väzynyh

yöhoitaja

yöhoidai

Karjalan Kielen Seuran julgavot

1. **Martti Penttonen:** *Tiedotehniekkua karjalakse*, 2005, 30 s.
2. **L'udmila Markianova, AaroMensonen:** **Opastummo karjalakse: Lugemistu aiguzile**, 2006, 228 s.
3. **Martti Penttonen:** *Karjal-Suomi-Karjal sanakniigu*, 2006, 402 s.
4. **Toim. Martti Penttonen:** **Ruado – Karjalazet mustellah**, 2007, 104 s.
5. **Toim. Galina Fedulova, Martti Penttonen:** *Anuksen silmykaivozet*, 2008, 134 s.
6. **Aaro Mensonen:** *Taratammo karjalakse*, 2008, 52 s.
7. **Jukka-Pekka Wuorikoski:** *Kirjuta kaunehesti karjalakse – Luojan kirjuttamizen alguopastai*, 2008, 80 s.
8. **Toim. Martti Penttonen:** *Pruazniekku – Karjalazet mustellah*, 2009, 102 s.
9. **Toim. Pertti Lampi:** *Perinteisiä karjalaisia etunimiä – Lyhyt nimiopas*, 2009, 30 s.
10. **Toim. Jukka-Pekka Wuorikoski:** *Nalle Karhu – Meččyrunoloi lapsile*, 2009, 47 s.
11. **E.V. Ahtia:** *Karjalan kielioppi. Nägöispainos*, 2009, 144 s.
12. **Tove Jansson:** *Tiedoiniekan hattu*, 2009, 159 s.
13. **Martti Penttonen:** *Tiedotehniekku*, 2009, 122 s.
14. **Elias Lönnrot:** *Kalevala*, 2009, 520 s.
15. **Toim. Martti Penttonen:** *Kiännä luojen – Luo kiändäjen*, 2009, 74 s.
16. **Martti Penttonen, Tatjana Kuznetsova:** *Kuvasanakniigaine*, 2010, 70 s.

17. **Toim. Aaro Mensonen:** *Nenga enne elettih – Endizii ruadoloi da taboi Karjalas*, 2010, 118 s.
18. **Paavo Harakka:** *Paavon Paginat – Karjalankielizie paginoini*, 2010, 116 s.
19. **Toim. Martti Penttonen:** *Kukastu kummua – karjalazet kirjutetah*, 2010, 146 s.
20. **Juhani Aho:** *Juha*, 2010, 160 s.
21. **Mikko Kuismin, Maria Kähäri:** *Niina Nieglikon sygyzy*, 2010, 34 s.
22. **Tove Jansson:** *Varattavu livananpäivvy*, 2010, 154 s.
23. **Maria Kähäri:** *Fed'a kažiü eččiy*, 2011, 24 s.
24. **Maria Kähäri:** *Fed'an roindupäivvy*, 2011, 24 s.
25. **Maria Kähäri:** *Ostandukizakartit, Feda-kartit*, 2011, 2 pakiet-tua
26. **Jelena Filippova, Sanna-Riikka Knuuttila:** *Käytännön karjalaa – Sanastoa arkipäivän tilanteisiin*, 2011, 99 s.
27. **Raija Pyöli:** *Livvinkarjalan kielioppi*, 2011, 200 s.
28. **Toim. Martti Penttonen:** *Kondien ker marjas – Karjalazet kirjutetah*, 2012, 205 s.
29. **Saara Tuovinen:** *Saaran kuaskut da starinat*, 2012, 100 s.
30. **Selma Eskelinen:** *Uksen raosta kuultua – Kertomuksia Ilo-mantsin karjalasta*, 2012, 208 s.
31. **Tove Jansson:** *Muunitatan mustelmat*, 2012, 171 s.
32. **Maria Kähäri:** *Milan perehen päivvy*, 2012, 39 s.
33. **Raija Pyöli:** *Livvinkarjalan harjoituskirja*, 2012, 111 s.
34. **Zinaida Dubinina:** *Kirjutukset*, 2013, 288 s.
35. **Pentti Saarikoski:** *Kuikan peldo*, 2013, 48 s.
36. **Juhani Aho:** *Raudutie*, 2013, 111 s.

37. **Juhani Aho:** *Lastuloi*, 2013, 383 s.
38. **Tove Jansson:** *Muumipeigoi da händytiähti*, 2013, 154 s.
39. **Martti Penttonen:** *Karjalazil očkil*, 2014, 195 s.
40. **E.V. Ahtia:** *Karjalan kielioppi III. Lauseoppi*, 2014, 157 s.
41. **Arkkipiispa Leo:** *Mustelmat*, 2014, 251 s.
42. **E. V. Ahtia:** *Karjalan kielioppi II. Johto-oppi*, 2014, 109 s.
43. **Zinaida Dubinina:** *Olen gu järvele nostettu aldo, Vallitut ru-
not*, 2014, 112 s.
44. **Pentti Haanpää:** *Jätkä da jätkän taivas, Kaksykkymmendä no-
vellua*, 2014, 95 s.
45. **Matti Jeskanen:** *Karjalan kieli ja karjalankieliset Suomessa,*
2014, 90 s.
46. **Tove Jansson:** *Kumman talvi*, 2014, 132 s.
47. **Maria Kähäri:** *Harjoituskniigaine, Eziškolah da algukluassoih
näh*, 2014, 89 s.
48. **Arkkipiispa Leo:** *Tehtävä Roomassa, Ruado Riimas*, 2014,
155 s.
49. **Arkkipiispa Leo:** *Selfe*, 2015, 176 s.
50. **E.V. Ahtia:** *Rahvahan Kandleh, Nägöispainos*, 2015, 141 s.
51. **Arkkipiispa Leo:** *Luondokuvat lapsih näh, Luontokuvia lap-
sille*, 2015, 65 s.
52. **Leena Kushtshenko, Teija Mertaranta:** *Opastummo luge-
mah da pagizemah karjalakse*, 2015, 173 s.
53. **Viktor Kuusela:** *Runoloi – Runoja, toim. Juha Kotipelto*, 2015,
192 s.
54. **Arkkipiispa Leo:** *Metsätähti ja mies joka metsään lähti –
Meččütiähti da mies kudai meččäh lähti*, 2015, 318 s.
55. **Tove Jansson:** *Muumitata da meri*, 2015, 208 s.

56. Martti Penttonen: *Karjal-Suomi-Karjal sanakniigu*, 2016, 476 s.
57. Kiändäi Arhijepiskoppu Leo: *Pühän Tuatan Iivan Krisostoman, Kuldusuun, Jumalalline liturgii*, 2016, 160 s.
58. Arkipiispa Leo: *Auringolla, sen ollessa korkeimmalla – Päiväpastos, konzu päiväine korgevimal*, 2016, 198 s.
59. Tove Jansson: *Muuminotkon Kylmykuu*, 2017, 172 s.
60. Elena Junttila: *Sanan vägi, karjalazet tiedohussanat*, 2017, 199 s.
61. Arkipiispa Leo: *Katso eteesi, ylös ja korkealle – Kačo edeh, üläh da korgiel*, 2017, 192 s.

Iänikniigat

1. Eila Ahpolan murrejuttuja, 1 cd, 2007
2. Opastummo karjalakse, 4 cd, 2007
3. Psaltiri, 1 cd/mp 3, 2009
4. Uuzi Sana, Jevangeliit, 11 cd, 2009
5. Uuzi Sana, 1 cd/mp 3, 2009
6. Puhtasjärven Masha, 6 cd da 1 cd/mp3, 2009
7. Viktor Kuusela: Runoloi, 1 cd, 2009
8. Armaš miun randane, 1 cd/ mp3, 2010
9. Fed'an Paušu: Tuhkamukki, 1cd/mp3, 2010
10. Vladimir Brendojev: Runoloi, 1 cd, 2010
11. Elias Lönnrot; Kalevala-eepossu, 4 CD-R da 1 cd/mp3, 2014
12. Tiedoiniekan hatu, 1cd/mp 3, 2014

